

Selma Lagerlöf i biblioteket vid Lagerlöfgården i Falun, 1923. Privat ägo.

Redan 1897 flyttade Selma Lagerlöf till Falun, huvudsakligen av praktiska skäl, eftersom hennes syster Gerda Ahlgren med familj redan bodde här och de två systrarna kunde hjälpas åt att ta hand om sin mor och faster. Dessutom var Selma Lagerlöf redan nu författare på heltid, hon var oberoende av bostadsort efter att 1895 ha sagt upp sin lärartjänst i Landskrona.

De första tio åren i Falun bodde Selma, modern och fastern på tre olika adresser i staden. Den gamla bergsmansgården på Villavägen köpte Selma Lagerlöf på nyåret 1907 *"...ett rött trähus med hemtrevliga rum och vinkelställda flygelbyggnader, där även ett stall var inrymt. En stor terrasserad trädgård hörde till, och om somrarna kunde ingen märka att huset låg alldeles invid stadsgränsen. Den förre ägaren hade förklarat att han inte ville sälja till någon annan än Selma Lagerlöf, och därtill hade han också sina skäl, ty ingen annan än en upptagen författarinna med stora upplagor skulle ha köpt detta hus för dess idylliska utseende och betalat 27 000 därför utan att undersöka i vilket skick byggnaden befann sig och vad det skulle kosta att göra huset beboeligt"*. (Elin Wägner)

Åren 1909–1910 byggdes huset om och till efter ritningar av arkitekten Klas Boman, Falun. Bibliotekets inredning av mahogny tillverkades av Axel Johanssons Möbelverkstäder i Falun. Författarinnan hade nu fått ett både representativt och *"härligt varmt och tyst arbetsrum"*, som hon ofta skriver i sina brev.

Arbetsrummet visas på Dalarnas museum som det såg ut på Villavägen. Selma Lagerlöfs sovrum låg innanför den lilla vita dörren och det stora fönstret en trappa upp i fonden.

Foto: Birger Nordensten.

Från fotografier kan man känna igen alla möbler, böcker och prydnadsföremål. Gardinerna är däremot inte Selma Lagerlöfs - de som fanns på hennes tid är för länge sedan borta - dessa har kommit från Skansens klädkammare och är från 1910-talet så de stämmer i tiden med bibliotekets inredning. Tavlorna är hängda som de var på Villavägen, till exempel sjukdomsporträttet av Gustaf Fröding, i fonden under läktaren, har hängt på den platsen sedan hon fick det av Ida Bäckman, journalist och god vän till såväl Fröding som Lagerlöf.

Biblioteksbordet och de två stora stolarna känner man igen från många representativa foton av författarinnan – dessa möbler fanns redan i våningen i Centralpalatset vid Stora Torget, dit hon flyttade 1902. Det gustavianska skrivbordet, längst till vänster, är hennes första arbetsbord i Falun.

Böckerna har ordnats på hyllorna i samma ordning som de förtecknades 1933, det år Selma Lagerlöf överlämnade lösöret i villan till sin syster med familj. De böcker som fyller hyllorna på läktaren över entrédörren har inget med Selma Lagerlöf att göra, de är en gåva till museet som

exempel på vackert bokbinderi. Att det fanns tomma hyllor i biblioteket beror på att en hel del böcker togs till Mårbacka när det biblioteket stod färdigt 1923 (också det inrett av Axel Johanssons Möblerverkstäder).

Selma Lagerlöfs villa på Villavägen 34-36 – bland falubor kallad Lagerlöfsgården – revs 1968. Där den stod finns i dag en tät radhusbebyggelse. Genom insamlingar som 1960–1961 organiserades av Lions Falun kunde biblioteket räddas och en grundplåt till förvärvet av övrigt lösöre i gården läggas. En planderad auktion stoppades hösten 1961, alla Selma Lagerlöfs möbler och övrigt lösöre inköptes tillsammans med biblioteksinredningen, Stiftelsen Selma Lagerlöfsamlingarna i Falun bildades. Medel till detta inköp ställdes till förfogande av Lions Falun, Falu stad och en privat donator.

Foto: Birger Nordensten.

Selma Lagerlöf i Falun

20 november 1858 —16 mars 1940

1892

Besök på Gassarvet

1893

Besök på Gassarvet

1894

Besök på Gassarvet

DUNUNGEN -Ingår i osynliga länkar

1897

Flyttar till Promenaden

1898

Flyttar till Mormorsgatan

GUDSFREDEN

1899

DROTTNINGAR I KUNGAHÄLLA

EN HERRGÅRDSSÄGEN

1900

Palestinaresa, besök Nås

INGEMARSSÖNERNA

MELI

1901

JERUSALEM I

1902

Flyttar till Centralpalatset

JERUSALEM II

1903

HERR ARNES PENNINGAR

1904

Svenska Akademiens guldmedalj

KRISTUSLEGENDER

1905

Falu kvinnliga rösträttsförening bildas

1906

NILS HOLGERSSON I

1907

Hedersdoktor i Uppsala, köper Lagerlöfsgården i Falun och Mårbacka gård

NILS HOLGERSSON II

1908

Firar 50-årsdagen i Falun

TÖSEN FRÅN STORMYRTORPET

1909

Nobelpriset, köper egendomen Mårbacka gård

1910

EN STILLA KVÄLL I MITT ARBETSNUM

Efter 1910

Vistas omväxlande på Mårbacka och i Falun

1914

Medlem av Svenska Akademien

1923

Mårbacka byggs om

1928

ANNA SVÄRD

1935-1939

Långa perioder i Falun

1939

STJÄRNGOSSEVISA

Villavägen 34-36, Falun. Foto: K G Svensson, Dalarnas museum.